

I, 16.

I, 16.

RECTOR
ACADEMIAE VITEBERGENSIS
GEORGIVS
R V D O L P H V S
BOEHMER

PHILOSOPHIAE ET MEDICINAE DOCTOR
ANATOMIAE ET BOTANIC. PROF. PVBL.
ORDINARIUS

I N S T I T U T U M
I O . F R I D E R I C I H A S I I

LONGODEMBACO VARISCI, LL. AA. M. ET SS. TH. CVLTORIS
MEMORIAM REPVRGATORVM SACRORVM
ORATIONE ANNIVERSARIA

MAIORI IN AUDITORIO

A. D. VI. CAL. DEC. A. S. R. CID IC CE LXI.

CELEBRATVRI

C I V I B V S
ET POSTERITATI COMMENDAT

*Praemittitur Antiquitatum Germaniae Specimen VII.
de originibus Saxoniciis II.*

VITEBERGAE
PRELO EPHRAIM GOTTLÖB EICHSFELDI
ACADEMIAE A TYPIS.

3.

uae nuper de MARCIANI HERACLEOTAE exacta dimensione spatii inter ostia Albis et insulas Saxonum diximus, nunc maiora cura inquirenda sunt. Plerique enim, CL VVERIVM secuti, primam earum Heiligelandiam esse crediderunt. Sed certiora nos docet GEOGRAPHVS RAVENNAs, (l. V. c. XXX.) qui *Nordstracham* hanc adpellat, seruato hodieque vocabulo in *Nordstrandia*. Nec aliud admittit mensura Marciane, qua IccL stadia ab ostio Albis distare produntur. (In Periplo p. 52. et 53. ed. Hudson.) Ipse vero scriptor sollertissimus (Peripl. p. 37.) profitetur ex media se ista stadia computasse. Sed enim cogitanda hic sunt stadia veterum nautica, de quibus doctissime exposuerunt SVRITA et WESSELINGIVS; (ad vet. Itiner. p. 272.) non rectum ad cursum, sed necessarios per circuitus, ope magnetis nondum cognita. Ita sane a Nieuuarco capientes exordium incidemus in Syltam, insularum Saxoniarum medium. Vocat hanc idem GEOGRAPHVS RAVENNAs *Eustrachiam*. Praeclaro indicio vetusti sermonis Saxonici. Nec enim aliud est exaudiendum, quam *Eustrandia*, quod nobis significat, cursum circa insulas flectendum. Tertiam planissime rursus pandit hic Rauennas, quando *Euaniam* vocat. Qui autem caussas tenent variationis in scribendo et pronuntiando pro diversitate linguarum, sine dubitatione deprehendent, quid in scriptura Danorum *Fanoē* lateat. En!

(2)

prae-

praeclaram antiquitatis fidem, vel millibus Pyr-
rhonum aut Harduinorum opponendam! Praeterea
longe maiores olim hasce insulas fuisse, quam ho-
die, perspicimus ex iis, quae docuit ECCARDVS.
(in App. rer. Franc. T. I. p. 897.) Tanta enim sae-
uitia est maris ista circum litora, ut plurima vndis
obruta variis temporibus constet; vnde etiam nau-
tae in hunc diem absorptarum ibi terrarum regio-
nes norunt vitantque, et Nordstrandiae partem
maximam anno adhuc A. C. N. c^{lo} 15^c XXXIV.
ira Neptuni profundo, mersit; vt testis est locu-
ples, praeter alios PANTOPPIDANVS. (Theatr.
Dan. P. I. p. 296.) Nec aliud fatum Rurstringiae,
multarumque litoris Frisci et Belgici terrarum fui-
sse, notum est, et similem eluisionem, qua haustum
medio seculo IX. Brittenburgum, adnotauit GER-
BRANDVS A LEIDIS. (l. l. c. XIII. et l. V. c. III.)
Nec opus fuerit de origine lacus Iadae, sinus Au-
stralis, et aliarum aquarum, in quas olim terrae
demersae sunt, dicere. Quod in proximo speci-
mine iam laudauimus, PLINII testimonium, (l.
XVI. c. I.) qui classe in Chaucos usque extremos
peruenerat, istius oceani naturam egregie patefa-
cit. Nam noctu quercus, vndarum vi a continen-
te cum radicibus et planis terrae fundis auulsa,
quum erectae Romanis obuiam natassent, nauium
hostilium speciem praebuerant. Narrat inde ad ef-
fugia saeui maris structa e terris tribunalia, imposi-
tis casulis; cuius instituti reliquias deprehendimus
in.

in substructionibus terreis, quae *Wurtæ* vocantur,
et quarum accolae *Wurtazzi*. Conferri cum his
nostris possunt, quae meditatus est EGELINGIUS,
vir doctissimus. (Diff. Miscell. II.) Ita profecto
non erit valde mirandum, tempore antiquissimo
genti præualidae angustum hodie continentis spa-
tium cum aliquot insulis ad sedem suffecisse, donec
inundationum frequentia, ad maria primum infe-
standa, et ad migrandum tandem alio compelle-
rentur; quod idem Cimbris et Ambronibus acci-
disse, non sine idonea caussa in iis, quae ad illu-
strandam patriæ historiam porro adferemus, con-
firmabimus. At enim sedes quoque in continen-
te, a PTOLEMAEO, interpolato illo, ut statuimus,
varias tamen incorruptae antiquitatis particulas ser-
uante, et a longe meliore auctore MARCIANO
proditae, indagandæ erunt. Holsatiam recte viri
doctissimi interpretati sunt istam Chersonesi cerui-
cem, nisi quod Dithmarsiam, vel obiectarum insu-
larum indicio, et Sliesuicum cum Iutiae meridiona-
lis bona parte, addere licuisset. Antiquitus enim
hae nihil ad Iutiam, proprie dictam, seu septen-
trionalem. Auctorem habemus grauissimum, quem
iam CAMDENVS adhibuit ETHELWERDVM, non
Edelredum regem, ut LEIBNITIUS, memoria forte
deceptus, scribit, qui diserte: *Anglia vetus sita*
est inter Saxones et Giotos, habens oppidum capitale,
quod sermone Saxonico Slesivic, secundum vero Da-
nos Haithby. Nec hic obstiterit ea Anglorum et

)(3

Saxo-

Saxonum distinctio. Nam Angli in Saxonia, vel teste **POETA** satis vetusto, quem idem **CAMDENVS** iam laudat:

Saxonia protulit Anglos;

Hoc patet in lingua niueoque colore.

BEDA etiam, (l. l. Hist. Eccl. Engl. c. XIV. et XV.) quem secutus est **LVPVS**, scriptor eruditissimus (vit. Vigberti c. l.) sic earum gentium aduentum in Britanniam narrat, ut penes Saxones fuisse principatum facile intelligas, quod posthac in rebus Hengisti atque Horsi persequendis clarius confirmabimus. Sed enim ipsa appellatio *antiquorum Saxonum*, qua **BEDA** c. I. V. c. II. vtitur, negotium magnis viris facessiuit. Nos non dubitamus adfirmare, respettu coloniae, in Britanniam deductae, qui nouam alibi sane Saxoniam, sicut nouam in Italia Troiani Troiam, nouam Byzantii Constantinus Roman, condiderant, antiquos illos intelligi, qui ab egressis in Chersonesi ceruice et circumiectis insulis relicti fuerant. **GREGORIVS**, Pontif. Ro., apud **OTHLONVM**, (vit. Bonifacii c. XXVI.) vocat eosdem *Altsaxones*. Fatemur illos tum iam Thorin gorum et Hessorum fuisse vicinos. At si rite discreueris tempora, quo egressi in Britanniam, et quo Albim demum traiecerunt, et perpenderis Bedam agere de institutis vetustissimis populi, antequam in Britannia confederat, iure statues, Holsatiae adhuc incolas *Altsaxones*, seu, ut hodie loquuntur, *Oltssassen*, vocatos fuisse. Non refellet, sed firma bit

bit haec ADAMVS, Bremae sacerdotio praeditus,
vbi scribit: (Hist. Eccl. I. II. c. VIII.) *Ab Aquilone*
vero (clauditur Hammaburgensis parochia) Egdo-
ra fluvio, qui Danos dirimit a Saxonibus. *Transal-*
bianorum Saxonum tres sunt populi; primi ad ocea-
nun Tbiatmarsgoi et eorum ecclesia Mildinthorp;
secundi Holtzati, dicti a siluis, quas accolunt; eos Stu-
ria flumen interfluit, quorum ecclesia Sconenfeld; tertii,
qui et nobiliores, Sturmarii dicuntur eo, quod seditionibus illa gens frequenter agitur. Quod de Eydora
posuit, verum erit ipsius aetate, qua iam pridem a/
Carolo M. et ab Henrico I. iste terminus Danis conces-
sus erat. Quod transalbianos Saxones omnes hos
nominat, recte fecit, neque aliud dixit, quam anti-
quos Saxones. Quod tamen Holsatos, a siluis di-
ctos voluit, hebes acumen adhibuit; sicuti in Stur-
marsis, in quibus a nostro vocabulo *sturmen* inepte
etymon repetit, quod quaerendum erat in *Sturia*
anne, et mars, id est, terra paludosa. Quanto er-
go satius erit, huic nationi soli relictum vetus istud
nomen credere, ut dicti sint *Oltfatten* seu *Oltfaffen*,
quod vnum idemque; quod, variata paullum
pronuntiatione, qui efferri *Oltfazen* audiuerant, ver-
tentes ad verbum postremam particulam, veluti a
saxis in Latino formata esset, *Holstein* sequiore
aetate effinxerunt; eodem stupore, quem in Adamo
vidimus, et quo alii Saxones a *Saxis*, veluti du-
rissimos, dictos sibi persuaferant. Et nihil frequen-
tius in medii aei chartis, quam absurdissimae voca-
bulorum tales interpretationes secundum monacho-
rum

num, nugis delectatorum, pueriles argutias. Neque
hic moramur BANGERTVM, vitum cetera doctissi-
mum, qui (ad HELMOLDI l. l. c. XIX. §. 5. p. m. 58.)
ex SIGEBERTO et ANNALIBVS REGVM FRAN-
CORVM, antiquissimam adpellationem esse putauit
Holdnstein et *Holdenstetin*. In illis enim locis, ad
quae prouocat, vrbs plane, neque populus, nomi-
natur. Nobis abunde constat, nihil evidentius aut
antiqius reperiri ista ratione, quam secuti sumus;
vt alibi etiam luculentius ostendemus, quando de
variis maiorum nostrorum nominibus et societati-
bus agendi rursus facultas dabitur. Nunc ad hoc,
CIVES, animos atque studia nostra conuertemus,
quod sibi proposuit IOH. FRIDERICVS HASIVS,
Langodembaco Variscus, LL. AA. M., et SS. Theol.
Cultor prae nobilissimus, vt ex testamenti Weyrauchi
anilege memoriam cultus diuini ad Christi mandata
apud nos restituti oratione publica in auditorio ma-
iore, a. d. VI. Cal. Dec. recolat. Argumentum, de quo
dicat, elegit longe pulcherrimum et vberimum, de
diuina tanti operis origine. Pro accepto hoc bene-
ficio, quo esse maius poterat nullum, vt DEO OPTI-
MO MAXIMO quotidianas esse agendas gratias in-
telligitis, huic oratori, suis studiis ingenioque et
moribus inter nos spectato, mentes atque aures tan-
tisper lubentissimi dabitis, et hanc occasionem ser-
uiendi honori studiorum, et huius praesertim aca-
demiae, non alia ex re nobilioris, pie atque reli-
giose tenebitis oblatam. P. P. Vitebergae a. d.
VII. Cal. Dec. A. P. C. N. cIclopccLXI.

Th 2972

ULB Halle
007 441 851

3

B.I.G.

Black

3/Color

White

Magenta

Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

Centimetres

Inches

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

Farbkarte #13

RECTOR

ACADEMIAE VITEBERGENSIS

GEORGIVS

R V D O L P H V S BOEHMER

PHILOSOPHIAE ET MEDICINAE DOCTOR
ANATOMIAE ET BOTANIC. PROF. PVBL.
ORDINARIUS

I N S T I T U T U M

IO. FRIDERICI HASII

LONGODEMBACO VARISCI, LL. AA. M. ET SS. TH. CVLTORIS
MEMORIAM REPVRGATORVM SACRORVM

ORATIONE ANNIVERSARIA

MAIORI IN AUDITORIO

A. D. VI. CAL. DEC. A. S. R. CICICCG LXI.

CELEBRATVRI

C I V I B V S

ET POSTERITATI COMMENDAT

Praemittitur Antiquitatum Germaniae Specimen VII.
de originibus Saxoniciis II.

VITEBERGAE

PRELO EPHRAIM GOTTLÖB EICHSFELDI

ACADEMIAE A TYPIS.

